1878. X. évfolyam. 111. szám. Szombat, junius 8.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok útján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „független párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legelőnyösebb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Nér. vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Debreczen, junius 8.

A pünkösdi ünnepek közeledtével a kormánynak ismét kellett valamit bemutatni a nemzetnek, a miből lássa, hogy hát még sem olyan rosz ő, mint a milyen hire van. A gyülekezés, a szólás szabadság jogát megszoritó rendeletet a belügyér — mint a „P. Ll.“ biztos forrásból értesül — visszavonja.

Bizony e hir, ha valósul, megbecsülhetlen pünkösdi ajándék lesz. Örvend ennek az egész nemzet, mert hiszen nem fosztják meg attól, minek ezred éve birtokában van; örvendenie kell azon, hogy meghagyják nála azt, a mi sajátja, s a mi nélkül nem volna más, mint egy jelentéktelen tömeg, mely megérdemelte sorsát.

Megfoghatatlan előttünk a taktika, melyet a kormányelnök világláttára üz. Hiszen alig pár hete, hogy a törvényhozó teremben szónoki képességének minden erőmegfeszitésével védelmezte e „rendelet“-ét, e szörnyszülöttet, melylyel rémületbe ejtette az egész hazát.

Miért látta szükségesnek Tisza e rendeletet egy hóval ezelőtt, s miért látja azt nélkülözhetőnek ma? Hazánk viszonyai épen azon stádiumban vannak most, mint voltak akkor. A helyzet nem változott, népünk nyommasztó sorsa nem könnyebbedett egy hajszálnyival sem.

S valjon a mameluk had, mely csak kevéssel ezelőtt vakon ráadta volna szentesitő szavazatát a rendelet szükséges voltára: mit fog mondani a miniszterelnöknek eme privilegizált csavarujataira. Egy-egy kormánynál eszélytelenebb lépéseket nem észleltünk. Mi szükség volt erre, s mi szükség volt a szt. István nap megünneplésére vonatkozó rendeletre, hogy miután a kedélyeket meglehetősen felzavarták: visszavonassanak?

Óh az a taktika, az a taktika?

Hát olyan együgyünek hiszik már odafent a mi népünket, hogy ezzel mindent megkisérleni merészelnek? Elébb áhitatos szentelt érzetet akarnak belénk önteni, majd lakatot helyezni szánkra. Imádkozzunk, és hallgassunk. S a hallgatás fődolog. Panaszkodni nem szabad még akkor sem, ha megfosztanak ősi jogaidtól, ha gyermekeidet idegen érdekek megvédésére mészárszékre viszik, ha saját tested és véred áruba bocsátja birtokaidat; s miután mindezt megtevé, köszönd meg, hogy éltedet meghagyta.

A megromlott idők és erkölcsök méhéből kitudja minő szörnyszülöttek fognak kikelni? Valjon a gyülekezési jog megszoritására czélzott rendelet nem azért szándékoltatik-e visszavonatni, hogy még egy nagyobb, borzasztóbb szörnynek adjon helyet? Bármi következzék is azonban, mi nyugodt lélekkel tekintünk a nép józan, szabad gondolkozása elé, mely irgalmatlanul el fog itélni minden olyan cselekményt — bárhonnan vegye is származását, — mely ősi jogainak és a törvények által biztositott szabadságának korlátozását czélozná. Mi tehát a Richelieu hatalmával, de eszével felnem ruházott miniszter fogásaira többé nem adunk semmit.

Ha egy kormány, midőn a nemzet bel- és külügyi bajai halomszámra torlódnak előtte, s sürgős elintézésre várnak, azt tartja egyedüli hivatásának, hogy ily apró, nevetséges dolgokkal boszszantsa a népet; az a kormány elveszté kellő, s a dolgokat higgadtan mérlegelő itélő tehetségét. S már ebben látjuk a Nemezis sujtoló karját.

Midőn a kormányos a veszély pillanatában elveszti fejét, s a szükséges védintézkedések helyett, a szükségtelenekhez kapkod: az a hajó menthetlenül elveszett. Szegény nép mivel érdemelted meg, hogy a hullámok fejed felett is összecsapódjanak?

S mig igy lekötve tartják figyelmünket nem az általunk inscenirozott kötekedések, nem lehet, hogy pár pillantást ne vessünk a keletre, hol a régen megkezdődött dráma véres jelenetei még mai napig sincsenek befejezve. A szegény török nemzet is most panaszkodik már. Midőn várta mindenünnen a segélyt, a népek cserben hagyták. Hosszu küzdelme, fiainak kiontott vére — mind hasztalanba veszett. S a hol most az igyekvő földmives muzulmán az elvetett magvaknak áldásos gyümölcseit aratta volna, ott kopár a föld, s a vanyiga által feldudvásodott mezők az idén nem fognak kenyeret adni ezer és ezer éhező családnak.

Özvegyek és árvák hullatják keserü könyeiket a csaták mezején elveszett családfő után. Felperzselt várak, s füstös falvak romjai között nem talál többé hajlékára a sorsával megelégedésben élt család. A vandalismus valódi képe ez.

S az emberi érzelmet nélkülöző muszka, a békekötés alkalmával a legrutabb pressiot gyakorolta a török nemzetre. Kész feltételeket terjesztett eléjök a ravasz, hogy azokat vakon, és minden vizsgálat nélkül fogadják el. S valahányszor nézetkülönbség merült fel köztük, Miklós nhg. azzal fenyegetőzött, hogy a fegyverszünetet felmondja, s csapatait előrenyomultatja.

Ily óriási nyomás alatt a töröknek el kellett fogadnia a leglealázóbb feltételeket, s nem volt a ki véto szavával a népeket lealázó hóditó zsarolásainak határt szabott volna.

— **A bécsi reichsrath** határozataival a közgazdasági kiegyezés Ausztriában teljesen elfogadottnak tekinthető. A reichsrath elfogadta a bankstatutomot, az uj adóvisszatérítési módozatot, elfogadta a 24 frtos kávévámot s ezek által azon differentiák ki vannak egyenlitve, melyek az osztrák és magyar kormány közt fennállottak. Az Auersperg kabinet nyugodtan alhatik tehát, hiszen teljesen lefőzte a Tisza által kormányzott Magyarországot s hazánkat még szorosabb gyarmati viszonyba hozta Ausztriához.

— **A mi bölcs külügyérünk**. A mult év tavasza óta Andrássy politikája folyton ingadozott: bátorsága nem volt, mint Oroszország barátjának, de mint annak ellenségének sem fellépni. A három császár szövetsége neki nem tetszett, és mégis kénytelen volt abban megmaradni. Sokszor hallottuk tőle, hogy monarchiánk érdekei keleten meg lesznek védve, és most azt kell hallanunk, hogy tudomása sem volt arról, a miről Anglia és Oroszország közt alkudozások folytak.

— **Fiume** országgyülési képviselőjéré a visszalépett Peretti helyére gr. Szapáry Géza fiumei kormányzó választatott meg. Állitják, hogy ő nem fogja azt elfogadni.

— **A tankötelesek** pontos iskoláztatása érdekében a közoktatási miniszter körrendeletileg utasitá a közoktatási bizottságot az iránti gondoskodásra, hogy az iskola nélküli községekből, melyek önálló iskola felállitására elég anyagi erővel nem birnak, s az azokban lakó felekezetek valamelyikének anyaiskolája fél mfidnél távolabbra fekszik, minden felekezetü tanköteles a közelebbi fél mfidnél távolabbra nem eső, habár más felekezetü iskolában oktassék, a népoktatási törvény megszabta szigor különbeni alkalmazásának terhe alatt.

Törvényterem.

— Debreczen, junius 7. —

Kaszai Gábor 20 éves, v.-pércsi lakos, védköteles ifju a mult 1877-dik évi decz. utolsó felében egy tömeges verekedés alkalmával a bal szem feletti középső részen szurást kapván, ennek következtében f. 1878-dik évi febr. 12-én elhalt.

A hullaboncolat s erre fektetett orvosi vélemény igazolja, miszerint a halált közvetlen előidéző ok az agylob s annak következtében előállott agylágyulás volt, mely agylobot a főre tompa eszközzel alkalmazott ütés idézte elő, azonban ezen ütés nem szükségképen vonta maga után a halált, hanem az részben a beteg részéről tanusitott hanyagság miatt történt, mely utóbbi körülmény a gyógyitó orvos Bene János IV. alatti tanuzmányával ugy az V. alattival is erősitve lett.

A tanuk a tényállást aként adják elő, miszerint az elhunyt fiu Bagamérből a leány nézésből hazajövén, barátjaival névszerint Nagy Imre, Hunyadi Gábor, Deák Ferencz, s Tóth Imrével betért a v.-pércsi vendéglőbe, s ottani egy darabig időzés után hazafelé menve, utközben Kaszai Gábort egy vasvillával Méhész Imre megszurta, és hogy a szurást nem más cselekedte, bizonyság erre az is, hogy az elhunyt fiu határozottan és minden mást kizárólag egyedül Méhész Imrét terhelte a tettességgel.

Méhész Imre 40 éves, még nem fenyitett, nős, napszámos v.-pércsi lakos tagadásba veszi ugyan a szurást, s azt állitja, miszerint az elhunyt s barátai botokkal s különféle ütő eszközökkel fegyverzetten a Balázs Imre lakására mentek, s ott káromkodva a bentlevőkhöz kiabáltak, hogy jöjjetek ki ti hiresek, erre aztán vallomásttevő s társai négyen u. m.: Méhész Imre, Bálint Imre, Szabó Lajos s Póczos Lajos kimenve, a megtámadókkal összecsaptak s inkább társai által lett az elhunyt megszurva.

Azonban Deák Ferencz, Deák János és Szabó József bizonyitják, miszerint a kérdéses sértés elkövetésénél egyetlen csak Méhész Imrénél volt vasvilla; továbbá Hunyadi Gábor és Nagy Imre azt erősitik, hogy látták midőn az elhunytat Méhész Imre a kezében volt vasvillával megszurta, végre idejárul, miszerint Méhész vasárnap, a tett szinhelyén, a szurásnak tőle lett származását, tanu Kovács Imre előtt is beismerte.

Ezek alapján a kir. ügyész Méhész Imrét s Bálint Imrét ember halált okozott verekedésért, Szabó Lajost, Póczos Lajost, Hunyadi Gábort, Nagy Imrét, Szabó Józsefet, s Deák Jánost verekedésbeni bünrészességért elitéltetni inditványozván; a kir. törvényszék Méhész Imrét s Bálint Imrét a jelzett büntényért fél-fél évi, Hunyadi Gábort 4 havi, Szabó József, Nagy Imre, s Deák Jánost 1—1 havi börtönre itélte el, mely büntetés az abba belenyugvó Méhész, Bálint, és Hunyadi irányában azonnal foganatositva lett, a többiek felebbeztek; Szabó Lajos és Póczos Lajos felmentettek.

— **A nemzetközi irodalmi kongressus**. A párisi iró-egylet a kiállitás idejére tudvalevőleg nemzetközi irodalmi kongressust rendez, mely Hugó Viktor elnöklete alatt e hó 11-én nyilik meg és 22-én fejezik be E kongresszuson megjelennek az irodalom és különösen a sajtó minden rendü képviselői és megbizottjai, nevezetesen Angliából, Németországból, Ausztriából, Olaszországból, Spanyolországból, és Oroszországból. Az ünnepélyes ülést a Trocadero-palota disztermében tartják meg: jelen lesznek ott a franczia miniszterek, senatorok, a külföldi nagykövetek, képviselők, irók és mindazok, a kik az irogalommal valami megnevezhető összeköttetésben állanak. Hugó Viktor e napon (jun. 12) beszédet fog tartani. A tanácskozások fő napja junius 15-ére van tüzve; akkor kerül szőnyegre az irói tulajdonjog, utánnyomás és forditás kérdése. A hozandó határozatok érvényesitésére egyelőre is ideiglenes nemzetközi bizottság fog alakulni.

Tanügy.

Szab. kir. Debreczen város öt osztályu főreáltanodájának az $187^7/_8$-ik tanévet berekesztő közvizsgálatai a főiskolai épületben következő renddel tartatnak meg:

Az I-ső osztályé: a gymn. **I-ső teremben**.

Jun. 24-kén a természetrajz és németnyelvből.
„ 24-kén a történelem és földrajzból,
„ 26-kán a számtan és mértanból,
„ 27-kén a magyarnyelvből.

A II-dik oszt.: a gymn. **II-ik teremben**.

Jun. 24-kén a történelem és földrajzból,
„ 25-kén a számtan és mértanból,
„ 26-kán a franczia és magyarnyelvből,
„ 27-kén a természetrajz és németnyelvből,

A III-ik oszt.: a gymn. **III-ik teremben**.

Jun. 24-kén a számtan és mértanból,
„ 25-kén a magyar- és francianyelvből,
„ 26-kán a németnyelv és természettanból,
„ 27-kén a történelem és földrajzból.

A IV. és V-dik oszt.: a gymn **IV-dik teremben**.

Jun. 24-kén a magyarnyelv, term. rajz- és tanból.
„ 25-kén a mathesis és vegytanból,
„ 26-kán a történelem, földrajz és németny.
„ 27-kén a franczianyelv, szám és mértanból.

A közvizsgálatok tartama alatt junius 24-től bezárólag 27-ig naponként d. u. 4 órától 7-ig rajzkiállitás a rajsteremben, a testgyakorlati vizsgálat pedig junius 27-kén d. u. 5 órakor a tornateremben tartatik meg.

Ezen nyilvános vizsgálatokra — melyek naponkint pontban 9 órakor kezdetnek meg, és a melyeken minden növendék minden tantárgyból fel fog szólittatni, — a szüléket s általában a tanügy iránt érdekelteket tiszteletel meghivja.

Debreczen, 1878. junius 1.

A reáltanoda igazgatósága.

— **BUDAPESTI HIREK. A királyné** a nyugódi kath. egyház templomának felépitésére 50 frtot adományozott. **A lefolyt** héten élve született a fővárosban 251 gyermek, elhalt 259 személy. **A magyar** tisztviselők orsz. egylete jun. hó 10-én Rácz Pál zenekara kiséretében kirándulást rendez Esztergomba. **Gróf Forgách** Antal felvétette magát a Rókus-kórház betegei közzé. **A téboly dában** dr. Czifra Ferencz, a kolozsvári egyetem egyik legkitünőbb s képzeltebb tanára, maghalt. **A Margitszigeten** egy fürdő vendég dajkáját a guta megütötte. Negyed óra mulva meghalt. **A nemzeti** szinházban a szünidő előtt még három ujdonság kerül szinre. „Visszatérés Japánból.“ „Ne fogadj fel soha semmit.“ „Aszalay uram leánya.“ A régibb darabok közzül feleleveniti „Figaró lakadalmát“ is.

A berlini merénylettevő multjából.

A „Magd. Ztg“ ezt irja Nobilingről: Halléban 1874—75-ben Nobiling a hivatalos katalógus szerint a jogi tudományokat, nem a mezőgazdaságot tanulmányozta. Drezdában a merénylettevő Nobiling, ki itt a szász statisztikai hivatalban dolgozott, általánosan mint jámbor, de becsvágyó és iparkodó ember volt ismeretes. Előbb tartósan a bibliát szokta olvasni. Pisztolylövésben sokat gyakorolta magát. Doktori dissertatióját Roschernek ajánlá, szándéka volt felolvasásokat tartani a keleti kérdésről. Keller asszonyságnál a Victoria utczában lakott egy kis szobában, nagyon takarékos volt s női látogatást soha sem fogadott. Koráu kelt fel. Nem ritkán éjszaka 2 óráig dolgozott, vasárnap is. Pontos volt, soha adósságot nem csinált. Senkivel sem beszélt és senkinek nem köszönt a házba, a melyben lakott, később a Lüttich utczában lakott Müller assz.-nál, ki azt mondja róla, hogy egy különcz volt, mereven és exaltáltan viselte magát. Berlinbe 1876 elején ment lakni s Köhle asszonynál lakott két hónapig. Köhle asszony szorgalmas, rendszerető, takarékos és jószivü fiatal embernek mondja őt. A Kochstrasséból a Schützen strassébe hurczolkodott, ott igen soká lakott s volt házigazdái ott is lelegjobban nyilatkoznak róla.

Berlinben különböző tudom. dolgokat irt, többek között a czukorrépatermelésről. A berlini egyetemen előszeretettel hallgatta a nemzetgazdaságot Dr. Engeltől. Ismerettségben állott Hansennel a dán paraszt lázongások vezérével.

— **VIDÉKI HIREK. Kis-Kun-Félegyházán** mult év junius 26-ik óta a roncsolótoroklobban megbetegedett 1569 egyén, kik közzül 653 halt meg. **A gubacsi** határban dr. Vartha Vincze jódos (iblany) forrást fedezett fel, szokatlan nagy mennyiségben. **Léván** egy táncmulatság alkalmából két ácslegény, a nélkül, hogy ok lett volna reá, összeveszett s egyik valami Szunyog nevü, egy vágást tett baltájával társa fejére, hogy az meghalt. **A halasi** takarékpénztár 50 frtot adományozott a bukovinai csángó magyarok számára. **Az ungvári** önkéntes tüzoltók nyári mulatsága e hó 2-kán tartatott meg. Az egylet alapjára a mulatság 400 frtot jövedelmezett. **A szöllőnek** uj ellensége támadt. Nem elég az adóvégrehajtó, philloxera, most meg valami „tortrix pilleriana“ pusztitja Versecz táján. Kormánybiztos küldetett ki megvizsgálására. No attól majd megijed! **Derék ember**. Egy sopronmegyei földbirtokos, Tóth Bálint egy hat osztályu elemi leányiskola czéljára 9000 forint értékü iskolát emeltetett.

Külföldi szemle.

A congressus tagjai mintegy 10 napig fognak együtt lenni. — Ez idő alatt a teljes megegyezés létrejöttét reménylik a főelvekre nézve. Gorcsakoff herczeg, ki hónapok óta beteg, rögtön meggyógyult, midőn meghallotta, hogy személyes ellene Beakonsfield is Berlinbe megy.

Jelen lesz tehát a congressuson az osztrák, orosz, porosz külügyminiszter, a kiknek vezetése mellett az orosz hadak szerencsésen Konstantinápoly kapujáig nyomultak s a portái a san-stefanói békére kényszeriték. Hogy ezen uraknak, mennyibe sikerül, ugy szólván saját böles müveket lerontani, az — a jövő titka.

A porosz hiv. lap e hó 6-kán közölte azon rendeletet, melyben Vilmos császár legidősebb fiát Frigyes Vilmos trónörököst Németország helyettes uralkodójává nevezi ki, s a kormányügyek legfőbb vezetését reá ruházza.

A Vilmos császár elleni merénylet alkalmából, a német birodalom különböző részeiből oly nyilatkozatok történtek a császár személyére vonatkozólag, hogy a rendőrség igen sok embert elfogatott. Az elfogottak mindnyájan azt sajnálják, hogy a Nobiling golyója a császár szivét nem találta.

A muszkák helyzete Ázsiában igen aggasztó. Erzerumban atttól tartanak, hogy a törökök általános összeesküvésre készülnek az oroszok ellen s azokat mindegy szálig legyilkolni akarják. Alig mulik el nap, hogy Erzerum utczáin hat-hét orosz tisztet meggyilkolva ne találnának. Ennek folytán a helyőrség legalább is tizezer emberrel szaporittatott. Az oroszok megvannak győződve, hogy a porta az ellenségeskedések ujra megkezdésére készül, Izmail pasa vezérlete alatt Erzinghanban 55 török zászlóalj áll s az önkéntesek ezrével mennek oda Ázsia legbelsőbb részeiből is.

Törökországban ujra miniszterválság volt. Mahmud Damad pasa a szultán sógora a muszkabaráti serailpárt vezére elcsapatott s a kormány kezelése Savfet pasára bizatott. Hihetőleg Layard angol nagy követ befolyása eszközölte ezt. Sivünkből ohajtjuk, hogy az uj kabinet a congressus tartalma alatt tartsa fel a rendet, hogy az európai diplomatiának ne legyen alkalma ismét beleszólni a keleti dolgokba.

Nehány sürgöny szerint a porta még a congressus megnyitása előtt megkezdi az ellenségeskedéseket. A skutari török kormányzó mint hirlik be fog törni legközelebb Montenegróba.

Egy főtiszt a szultán nevében kijelenté Osman pasának, hogy azonnal induljon el Bagdadba. Osman kijelentette, hogy nem fogja azt tenni, mert meg van győződve, hogy az összes csapatok Konstantinápolyban és környékén követnék őt, a főváros védelmére pedig jelenleg szükségesek a csapatok.

A legfontosabb hir jelenleg az, hogy a török-oláh véd- és daczszövetség megköttetett.

Abdul Hamid szultán egy elfajult fajnak egyik legelfajultabb ága, mint mondják közel áll ahoz, hogy elmebeli állapota ahoz hasonlitson, mely miatt elődét Muradot kénytelenek voltak a tróntól elmozditani. Minduntalan más befolyásoknak enged. Most ugy látszik, hogy ismét az angol kerekedett felül a muszkán, mint azt Savfet pasa ujra meghivása és Mahmud Damad elmozditása tanusitja. Valóságos chaosz uralkodik Konstantinápolyban. Mehemed Rusdi pasát azért mozditották el, mert állhatatosan követelte a szultántól Midhát pasa visszahivását. És azt is állitják, hogy Konstantinápolyban összeesküvés volt készülőben, melytől Mehemed Rusdi pasa sem állott távol és bizonyos, hogy tudott róla. A terv az volt, az Osman dynasztiát végkép elmozditani és egy uj szultán választásáig a régenességet Midhát pasára ruházni, kinek katonai adlatusául Szulejman pasa volt kiszemelve. Azt sejtik, hogy egy külhatalmasság követe — némelyek szerint Labanoff, mások szerint pedig Reus herczeg jött ezen összeesküvés nyomára és azt a szultánnak feljelentette. Most nyomozzák az összeesküdteket és 42 személyt már el is fogtak. Mehemed Rusdi pasa pedig házában őrizet alatt tartatik. Konstantinápolyban páni rettegés uralkodik, mert még mindig félnek zavargások kitörésétől. A szultán nemcsak nem meri többé elhagyni palotáját, hanem ennek ablakai erős vastáblákkal lettek erősitve.

Történelmi csarnok.

A főiskolai tüzoltó egylet.

(Harminczegyedik közlemény.)

(Folytatás.)

Idéztem nehány példát, idéztem pedig ezeket azért, hogy ne essem az öndicséret vádjába, ne mondassék, hogy a tény elszélesitve tulságosan, saját érdekünket látszik szolgálni. Az emlitett adatok levéltárunkba mind megtekinthetők, sőt az emlitetteken kivül van több is, melyek szinte a jelzett értelemben szólanak. Az itt elmondottak nyomán mindenki átlátja tehát, hogy a főisk. tüzoltó egylet müködése a városoknak felszámithatlan hasznára volt mindig, és hogy ezt eszközölhette épen sajátságos szervezetének és az egyleti tagok részéről minden alkalommal nyilvánuló erélyesség és ügybuzgóságnak tulajdonitható. Mert az mindenki előtt világos dolog, hogy nádas házakat sokkal sikeresebben lehet oltani, hogy ha bontó osztály van, mely az éghető anyagokat eltávolitja, különösen pedig ott a hol egy utczában két vagy három kut van, a melyekből a legujabb szervezetü machinák egy negyed óra alatt kiveszik a vizet, s igy viz nélkül és bontó osztály nélkül az égés meg nem akadályozható. A legujabb szervezetü önkéntes t. o. egyletek müködésének sikerességét nem vonja kétségbe senki sem, ha eszközeik alkalmas egyének kezei közé tétetnek le. És müködésök emeletes házaknál, dieséretet érdemel. De hála a gondviselésnek jegyzőkönyvünkben 1802 óta emeletes ház égéséről nincs szó, olyan tüzeknél pedig, hol egymástól 5—6. lépésre levő külvárosi rozzant házak égnek nem tagadja meg senki, hogy a főisk. tüzoltó egylet bontó osztályának müködése elismerést érdemel.

Egyletünk müködését látva nem lehet itt feledni, mint müködése következményét egy felől azt, hogy a városi tanács minden tüz eset alkalmával, átiratában elismerőleg nyilatkozik az egylet müködéséről s ez által buzditja azt nemes czéljában; de másfelől minden tüzeset alkalmával bizonyos összeg pénzt küld, nem jutalmul mint azt kifejezi, nem lévén elég ereje az anyagi ilynemü jutalmazásra, ha nem megmutatásául annak, hogy ez egylet virágzását nem csak szellemileg buzditásával akarja tovább vinni, de a koronkint jelentkező egyleti szükségek legyőzésére is módot nyujt. Nem csak a városi tanács, hanem egyes polgárok részéről nyilvánult az elösmerés, a köszönet, ezek mellett gyakran anyagi segélyezés is; Ugy, hogy mint majd annak helyén kimutatom a több tüzektől jövő 30, 60, sőt 100 frtok is, nagymértékben pótolták az egyleti szükségeket s eszközölték azt, hogy a tüzoltó egylet részéről történt jótékony adományok szép összegre emelkedtek fel; De eszközölték egy másik nemes czél megvalósitását is; ugyanis: az egyleti tagok által fizetett pénzből gyüjt alap érintetlenül maradván, ebből a megszorult tagok kölcsön segélybe többször részesültek. Igy ez egylet midőn kifele való müködése által a városiaknak, ugyanekkor kölcsön segélyezése által saját tagjainak volt igen nagy hasznára.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

* **A pünkösdi ünnep** miatt lapunk legközelebbi száma jövő héten kedden, f. hó 11-én fog megjelenni. Ez alkalommal nem mulasztjuk el, hogy t. olvasóinknak boldog ünnepet kivánjunk.

* **A megyei** közigazgatási bizottságok negyedéri jelentései a belügyminiszterhez a napokban küldettek fel.

* **A helv. hitv.** egyháztanács jun. 12-én szerdán d. u. 3 órakor ülést tart. Tárgy. Az iskolaszék nagyfontosságu végzéseinek p. o. iskolai szükségletek teljesitése; olvasó-egylet alapszabályai stb. előterjesztése s egyébb folyó

ügyek. Minthogy nevelésügyi ülés három hónapban csak egyszer tartatik, a tagok kéretnek, hogy pontosan s mind megjelenjenek.

* **A városi bizottsági** közgyülésen, mely tegnap tartatott, a következő tárgyak intéztettek el. A min. leirat a buzarozsda által okozott károk miatt adóleengedés iránt intézett felterjesztésre, tudomásul vétetett. Az 1877-ik évi zárszámadás helybenhagyatott. A városi szinház jövő kezelésére nézve kötött szerződés jóváhagyatott. A vekeri kaszálónak 12 évre bérbeadása iránti javaslatra határoztatott, hogy 6 és 12 évre tétessék meg az árverés, — s a melyik kedvezőbb lesz, az fogadtatik el. A kis és nagy államzugnak 5 évre bérbeadása elhatároztatott. A halápi csapszék, az ahoz tartozó földek használata nélkül adatik bérbe. A tanácsi előterjesztés a savósguti erdőn átvonuló ut kinyitása tárgyában elfogadtatik. A választott bizottsági tagok felére nézve megejtett választásróli jelentés az igazoló bizottsághoz tétetett át. Konti Lajos magán lerélátári segédnek négyheti szabadságidő adatik. Bartók Imre felebbezésének, belsőlegelő földje kijelölése tárgyában hozott tanácsi végzés ellen, hely nem adatik. Ezzel a közgyülés véget ért.

* **A debr. szinház-nyugdijintézet** kormányzó választmánya tegnap délután, a szinház csarnokában, értekezletet tartott, melyben mint értesültünk, határozatba ment, hogy ama közgyülési jegyzőkönyv, mely a nyugdijpénztár hiányainak a város által leendő megtérítéséről szól, ki nyomatni, s L. Molnár Ágostonnak megküldetni fog.

* **A büntető törvénynek** uj és czélszerü berendezésü „Jegyzetszélü“ kiadása jelent meg Tettey Nándor és társánál Budapesten. Czélszerü berendezésének mondjuk, mivel minden lapon jegyzeteknek hagyatott eléggé széles üres hely, kelt rendeletek, bevágó itéletek stb. följegyzésére. Ez oly szembetünő előny, mely kiválóan alkalmas az ily „jegyzet szélü kiadást“ a jogász közönségnél megkedveltetni. Az eszme uj, s hisszük gyakorlati voltánál fogva sok barátra fog akadni az érdeklődők közt. A tárgymutatóval ellátott zsebkiadásu és diszes vászonkötésü könyv ára 96 kr.

* **Értesités.** Kötelességemnek tartom tudatni a helybeli és megyei t. cz. közönséggel, miszerint lakásomat nagyuj-utcza elején a „Bika“ vendéglővel átellenes 1709 szám alatti házba tettem át, a hol is a midőn hivatalos teendőim a várostól távol nem tartanak, orvosi segély és tanácsommal a t. cz. közönség rendelkezésére található vagyok reggel 9 óráig, délután 3-tól 4-ig. Dr. Varga Géza, orvos, sebész-tudor, szemész, szülész, Hajdumegye tiszti főorvosa.

* **Mándoki Béla** által alakitott szinészkonsortium, mint hallottuk, Szabó Bandit szerződtette társulatához. Kapcsolatban megemlitjük, hogy Foltényi Vilmos résztveendő a tegnap tartott nyugdijintézeti értekezleten, pár napig városunkban időzött.

* **Telegdi gőzfürdője** pünkösd 2-ik napján azaz hétfőn délelőtt a férfiak, délután a nők számára lesz nyitva.

* **Lakbelyváltoztatás.** Lakásom s ügyvédi irodai helyiségemet f. évi junius hó 5-én Szikszay József ur piacz-utczai 1824. sz. házából Gődényi József ur nagy-csapó-utcza 333 sz. házába (hagymatér vagy ujabb néven kis piaczczal szemben) tevén át, ügyfeleim, valamint a Bosznay Károly csődadósai s általában az ügyvédi segélyt keresők érdekéből ezt közhirré teszem. Sajó György köz és váltóügyvéd.

* **Az őszi hadgyakorlatok** az idén szept. 1-én veszik kezdetüket, de az eddigi szokástól eltérőleg, csak 14 napig, szept. 15-éig tartanak.

* **Megjelent** s beküldetett szerkesztőségünkhöz: „A bölcsészet jelentősége a jelenkorban és a jövőben“ czimü füzetke, melyet Dr. Vellentszey Mór irt, s a hittanszaki társulat f. évi febr. 23-án tartott diszülésén előadott. Ajánljuk a mély bölcselettel irott füzetkét a tudósok figyelmébe. Ára 30 kr.

* **A debreczeni** ifju ácssegédi kar által 1878. junius 23-án a vasut mellett levő népkertben táncvigalom tartatik. A mulatság 5 órakor kezdődik.

* **A tegnap tartott** városi rendkivüli bizottsági közgyülésnek jegyzőkönyve ma délelőtt hitelesittetett.

* **Mezőturon** 500 forint jutalmat tüztek ki azon egyén fölfedezőjének, a ki már több levélben fenyegette a várost felgyujtással. — Legközelebb a szatmári kapitány kapott hasontartalmu levelet.

* **Tiszai Dániel** örökösei könyvnyomdája Debreczenben, főtér, Vecsey-ház ajánlja magát bárminő könyvnyomdai munka gyors pontos és olcsó elkészitésére.

A szerkesztő nyilt postája.

Egy kabai polgárnak. Küldött czikkét nem közölhetjük. Többször elmondtuk, hogy névtelen közleményeket nem veszünk figyelembe. Egyébiránt csakugyan nagy baj az, hogy a megye rendelettel kényszeriti a lakosságot, hogy a kabai árendástól vegye a rosz páliukát; de hát a megye ugy okoskodik talán, hogy a rosznak is el kell fogyni valaha, s akkor aztán majd csak következik a jó. **I. J.**-nek, helyben és **P. K.**-nak Ujfehértón, a küldött költemények nem közölhetők. **P. Gy.**-nek, helyben. Azon tárgyról idejét multa már minden megjegyzés.

Ideigl. felelős szerkesztő:
Grünvald József.

HOLVAY GYULA DEBRECZENBEN.

Uj Singer varrógépek raktára.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséggel tudatni, hogy raktáromban az

UJ SINGER VARRÓGÉPEK

még nagyobb mérvben mint az eddigiek és olcsóbban, jobban, mint itt bárhol kaphatók. Továbbá Weehler és Wilson, Howe, Cylinder és más fajta varrógépek iparosok számára. Részletfizetésre is.

A legtökéletesebb tanitással az üzletben vagy háznál, sőt vidéken is. Minden t. gépvevőt tisztelettel meghivom, hogy győződjön meg azon nagy előnyökről, melyeket nyujthatok, de különösen az

uj Singer gépnél.

Midőn a t. hölgyvilág és általában a t. cz. közönség becses bizalmát továbbra is részemre kérem, maradtam

mély tisztelettel

Holvay Gyula,
a varrógépek főraktárának tulajdonosa.

192 4—52

SESZTINA LAJOS

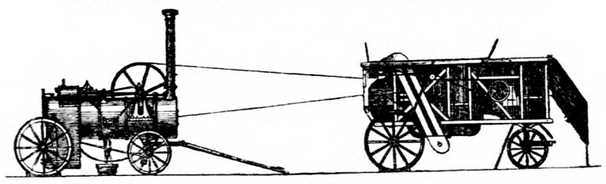

mint **CLAYTON** és

SHUTTLEWORTH

angol gazdasági gépgyárosok debreczeni képviselője ajánlja ezen gyár

gőzmozdonyait, gőzcséplő-gépeit, járgánycséplőgépeit, uj szerkezetü sorban vetőgépeit, ekéit, boronáit, kultivátorokat, fükaszáló és gabonaaratógépeit, széna-gereblyéit, tisztitó-rostáit és egyéb gazdasági gépeit a legjutányosb árakon.

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

222. 1—4.

Legolcsóbb férfi-ruha üzlet megnyitás!

Alulirott tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy itt helyben

főpiacz br. Josinczinè házában,
Csanakkal szemben
fiók férfi-ruha üzletet
nyitottam,

hol mindennemü bel- és külföldi szövetekből, felügyeletem alatt készült öltönyök, a legizlésesebben kiállitva, legjutányosabb áron mindenkor dus választékban kaphatók.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Ausländer Sámuel,
nagyváradi ruhakereskedő.

211. 2—12.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém értesiteni a t. közönséget miszerint **péküzletemet** pünkösdtől kezdve a kisvárad-utczán lévő Rácz György-féle házba, a kuttal szemben, helyeztem át.

Midőn erről a n. é. közönséget tudatom, egyszersmind köszönetemet fejezem ki eddigi szives pártfogásáért, remélvén, hogy nagybecsü támogatásával és pártfogásával, ezután is meg fog ajándékozni.

Üzletemben naponkint friss sütemények kaphatók. Különösen ajánlom figyelembe, hogy üzletemet oly czélszerüen rendeztem be, hogy a hozzám küldött bárminemü süteményeket kivánat szerint készithetem és süthetem. Különös gondot forditottam a tisztaságra is, mely pedig ily üzletben leginkább szükséges.

Tisztelettel

LAMPRECHT FRIGYES.
pékűzlettulajdonos.

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására juttatni, hogy mindjárt a pünkösdi ünnepek után az aszfaltirozást megkezdem, tudva, hogy lakváltozások akkor történnek.

Mély tisztelettel

Wallerstein Mátyás,
aszfalt öntő.

218. 3—3.

Wilhelm Ferencz

antiartritikus, antirheumatikus vértisztitó theája felett a következő bizonyitványt közöljük:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Warschan, jul. 21. 1877.

Kérném $^1/_2$ tuczat csomagot az ön valóban hires Wilhelm-féle antiartritikus antirheumatikus vértisztitó theájából mihamarább postautján Carslina Kosielszka Derasniának Mankora falu, Oroszországban küldeni, mert ismerőseim is meg akarnak győződni, hogy az ön Wilhelm-féle antiartritikus, antirheumatikus vértisztitó theája náluk is fog-e használni, mint nálam.

Tisztelettel

Knikhynicki Péter.

Megvizsgáltatott, használtatott s gyógyerejének elismertetett a következő orvosok által: Dr. Van Kloger Bukarest, Dr. Rust Bécs, Dr. Röder Bécs, Dr. Müller János Berlin, Dr. A. Groyen New-York, Dr. Raudnitz Bécs, Dr. Hesz Berlin, Dr. Lehman Wieselburg, Dr. Werner Breslau, Dr. Mallich Grubisnopolje; gyakorló orvosok által: Hilger Nachling, Ruszeger Abtenau, Truchholcz Marczaly, Jankovicz Nákófalva, és még több mások,

1. Rheumaticus bajoknál,
2. Köszvénynél,
3. Alsérveknél a sokat ülőknél,
4. A máj bajainál s nagyobbodásánál,
5. Kiütéseknél,
6. Bujakórnál,
7. Előkészitőül az ásványvizek használatához,
8. Pótolja az ásványforrásokat.

Egyedül valódi készitője
Wilhelm Ferenc,
neunkircheni gyógyszerész.

Egy csomag 8 adagra osztva, orvosi rendelet szerint készitve, különféle nyelven irt utasitással 1 frt, bélyeg és csomagolás külön 10 kr.

Óvás. Hamisitások kikerülése végett csakis Wilhelm antiarthritikus, antirheumatikus vértisztitó theája vegendő, mert az antiarthritikus antirheumatikus kifejezésekkel üzik a legtöbb csalást és utánzást.

A valódi Wilhelm-féle nevezett thea a következő czégeknél kapható.

Debreczenben: **Dr. Rothschnek V. Emil,** gyógsz. Budapesten: **Török József,** gyógysz. Budapesten: **Thallmayer A.** s társa. Csaba: **Biener B.** Eger: **Köllner Lőrincz** gyógysz. Nagy-Váradon: **Janky Antal.** Gyöngyösön: **Mersits Ferencz,** gyógysz. Miskolczon: **Ujházy Kálmán,** gyógysz. Nagy-Bányán: **Haracsek J.** gyógysz. Nyiregyházán: **Fischer Gyula,** gyógysz. Sátor-Alja-Ujhely: **Teutsch József.**

64. 3—4.

Mell-, nyak és gyomorbajoknál

és általános testi gyöngeségeknél, valamint legjobb nak bizonyult erősitőszer gyanánt lábbadozásoknál használható a legnagyobb gyógyerejü valódi

Hoff János-féle maláta-gyógytápszer.

A Hoff János-féle cs. k. udvari malátakészitmény-gyár főüzlete Ausztria részére

Bécsben, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Magyarország részére Hoff János főüzlete

Budapesten, kalap-utcza 10. szám.

Hosszabb idő óta makacs hurutban szenvedek a mely álmomat elrablá s 73 éves, előhaladott koromnál fogva, erőmtől megfosztott. Többféle szereket használtam sikertelenül, mig egy helybeli hires orvos tanácsra elhatároztam, a Hoff János-féle maláta-készitményekhez (malátakivonat-egészségi-sör, maláta-kivonat-egészségi-csokoládé és maláta-kivonat-mellecukorkák) folyamodni. Ezen kitünő készitmények rövid használata után nemcsak kinző köhögésemtől szabadultam meg, hanem erőm is ujra visszatért. Én a Hoff János malátakivonat-egészségi-sörhez hasonerősitő egészségi-sört sohasem élveztem; legjobb csokoládéink a hasonlatot nem álljják ki a Hoff János-féle malátakivonat-csokoládéval és a maláta-kivonat-mellecukorkák hatásukban feltálmulnak minden egyéb, általam megkisérlett fajtákat. Örömmel ajánlom a Hoff János-féle maláta-készitményeket az egesz világnak.

Páris, Rue Geoffroy.

Báró Bülow Hugó, miniszter.

Károlyváros. Az ön malátakivonat-egészségi-söre. fiam köhögését teljesen megszüntette, pedig már éveken át szenvedett miatta. Most kérem Önt, küldjön egy beteg részére 12 üveggel, továbbá egy tucat dobozt maláta mellecukorkákkal. Schaschel Jakab, puskamüvész és vésnök.

Mi chez még hozzáteszoljuk, hogy miután már több ezer orvos a Hoff János-féle maláta-készitményekben rejlő gyógyerőket elismerte és nyilvánosan bizonyitotta — valamennyi orvosi jelentés hitelesitve és registrálva van — azok a tábori kórházakban is alkalmaztatnak. Nyolcz udvari szállitói kinevezés felségek és nagyherczegek részéről 1876-banetüntette ki azokat, s csak legujabban is érte őket ő felsége az osztrák császár ismételt kegyelme. A legelső politikai nagyságok pártolói, Bismarck herczeg mondja, misszerint a Hoffole maláta-kivonat jóizü és erősitő hatással bir; Wrangel tábornok kitünőnek állitja; gróf Moltke tábornagy jóizü, erősitő gyógyitalnak tartja s naponként iszza reggeli gyanánt. (Idézet a „Gartenlaube“-ből.) Az ének és szavaló müvészek is élnek azzal hurut és rekedtség alkalmával, ezek a világhirü müvészeket: Lucca asszony, Nieman, Wachtel és Helmerding urakat emlithetjük.

Csak valódi Hoff János-féle malátakészitményeket kérjünk, melyek a törvényesen bejegyzett védjegygyel (a föltaláló arczképével) ellátvák. miután az utánzatok nem birnak gyógyerővel, s készitésmódjuk sem olyan, mint a Hoff János-féle készitményeké.

ÁRAK:

Maláta-kivonat-egészségi sör palackja 60 kr. Láda és palackal: 6 palack 4 frt. — 11 palack 5 frt 60 kr. — 28 palack 16 frt. — 58 palack 32 frt. — negyed kilo malátacsokoládé I. 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr. III. 1 frt. (Nagyobb mennyiségnél árkedvezménnyel.) — Malátaczukorkák zacskója 60 kr. (fél vagy negyed zacskóval is.) — Gyermek táp-malátaliszt 1 frt. — Koncentrált malátakivonat 1 palaczk 1 frt 60 krért is kapható. — Egy kész malátafürfő 80 krba kerül.

Gyári raktar és fő-letét:

Budapesten, kalap-utcza 10. sz.

Bemenet a kapu alatt es Debreczenben, Rikl József Zelmós nagykereskedes.

162 3—3

Arverési hirdetés.

A Deutsch Gottlieb csődtömegéhez tartozó behajtatlan követelések, a csődválasztmánynak 16. szám alatti végzésével, nyilvános árverés utján, készpénzfizetés mellett eladatni rendeltetvén: az árverésnek megtartása végett, folyó évi junius hó 19-ik napja délutáni 4 órája, alólirott n.-váradutczai 2085-ik szám alatti házához kitüzetik. Mire a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kelt: Debreczenben 1878. junius.

Béressy Sámuel
tömeggondnok.

215. 3—3.

Főnyerem. 375.000 márk uj német birodalmi érték.	Szerencse	A nyeremények ért az állam kezeskedik. Első huzás jun. 13. és 14-én.

HIRDETMÉNY.

Meghivás a hamhurgi állam által kezeskedett
nagy lottó-nyeremény-játékbani
részvétre, melyben
8 millió 600,000 márkon
felüli összeg biztos nyereségnek van kitéve.

Ezen előnyös nyeremény-lottó a játéktery szerint csak 91,000 sorsjegyet tartalmaz, következő nyertesek vannak, u. m. egy nyertes 375,000 márk uj német birodalmi értékben, f. m. 250,000, 125,000, 80,000, 60,000, 50,000, 3-szor 40,000 s 36,000, 4-szer 30,000, és 25,000, 11-szer 20,000 és 15000 24-szer 12,000 és 10,000, 37-szer 8000, 6000 és 5000, 76-szor 4000, 3000 és 2500, 206-szor 2400, 2000 és 1500, 412-szer 1200, 1356-szor 500, 300 és 250, 30.628-szor 300, 175, 150, 138, 124 és 120, 16839-szer 94, 70, 67, 50, 40 és 20 márk és nehány hónap alatt 7 osztályban biztos elhatározáshoz jutnak.

Az első nyereményhuzás hivatalosan

f. é. jun. 12. és 13-ára

van meghatározva

és egy ered. sorsj. ára csak 3 frt 40 kr.
fél „ „ „ „ 1 „ 70 kr.
negyed „ „ „ „ 85 kr.

Ezen az állam által kezeskedett ered. sorsjegyek (nem tiltott igérvények) az ös-sze bérmenként (ajánlott) beküldése után a legtávolabb vidékre azonnal megküldetnek.

A résztvevők az eredeti sorsjegy mellé az államoszimerével ellátott eredeti játéktervet kapnak és a huzások megtörténte után a hivatalos huzási lajstromot azonnal megküldöm.

A nyerem. összegek kifizetése és megküldése egyenesen általam eszközöltetik és pedig szigoru titoktartás mellett.

☛ A megrendelések vagy postautalványon, vagy ajánlott levélben eszközölhetők.

☛ Forduljon tehát mindenki megrendeléseivel bizalmasan alólirt czéghez.

Id. Heckscher Samu,
bankár és váltó-irodája Hamburgban.

☛ Nemrég f. április hó 3-án ismét több érdekeltnek szerencséjük volt a legnagyobb fönyeremény at nálam nyerhetni.

176. 1—6.

„Önsegély,“

hü tanácsadó férfiak számára

Gyöngeségi állapotokban.

Oly egyénnk, kik magömlés-, nemi gyöngeség, hajkihullás-, valamint idült bujasenyvben szenvednek, ezen a maga nemében egyetlen mü által tanácsot és gyökeres segélyt nyernek. Megrendelhető a következő helyen:

Dr. ERNST L.,
Budapest, két sas-utcza 24.
(Ára 2 frt.)

Ki e hires mü értékéről meg akar győződni, kivánatra egy érdekes, képekkel ellátot kivonatot kap abból dijtalanul megküldve; azonban senki se vesse magát alá addig gyógykezelésnek, a mig e kivonatot nem olvasta. (809.)

Kiadó tulajdonos: **a debreczeni függetlenségi párt**

Debrecen, 1878. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.